

การพยาบาลมารดาหลังคลอด : แบบแผนสุขภาพ

Postpartum Maternal Nursing Care : The Functional Health Patterns

การพยาบาลมารดาหลังคลอด : แบบแผน
WY157 K723ก 2564 ฉ.1

Barcode *10052975*

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ศุภวดี แถวเพ็ญ
สฤติดา สิงห์ศิริเจริญกุล
วรรณพร คำพิลา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์
สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

สารบัญ

	หน้า
	ก
	ข
	ฉ
	ช
บทที่ 1	
คำนำ	1
สารบัญ	2
สารบัญรูปภาพ	3
สารบัญตาราง	4
บทนำ	5
ความหมายของแบบแผนสุขภาพ	6
ชนิดของแบบแผนสุขภาพ	7
การนำแบบแผนสุขภาพมาใช้ในการพยาบาลมารดาหลังคลอด	8
แบบแผนที่ 1 การรับรู้สุขภาพและการดูแลสุขภาพ	9
แบบแผนที่ 2 อาหารและการเผาผลาญสารอาหาร	10
แบบแผนที่ 3 การขี้ถ่าย	11
แบบแผนที่ 4 กิจกรรมและการออกกำลังกาย	12
แบบแผนที่ 5 การพักผ่อน นอนหลับ	13
แบบแผนที่ 6 สติปัญญาและการรับรู้	14
แบบแผนที่ 7 การรับรู้ตนเองและอัตมโนทัศน์	15
แบบแผนที่ 8 บทบาทและสัมพันธภาพ	16
แบบแผนที่ 9 เพศและการเจริญพันธุ์	17
แบบแผนที่ 10 การปรับตัวและความทนทานต่อความเครียด	18
แบบแผนที่ 11 คุณค่าและความเชื่อ	19
บทที่ 2	
มโนทัศน์เกี่ยวกับระยะหลังคลอด	20
ความหมายของระยะหลังคลอด	21
การแบ่งระยะหลังคลอด	22

สารบัญ

	หน้า
การเปลี่ยนแปลงของระบบอวัยวะสืบพันธุ์	16
มดลูก	16
ปากมดลูก	18
ช่องคลอด	19
ฝีเย็บ	19
การเปลี่ยนแปลงของระบบต่างๆ	19
ระบบหัวใจและหลอดเลือด	19
ระบบฮอร์โมน	21
ระบบทางเดินปัสสาวะ	22
ระบบทางเดินอาหาร	23
ระบบผิวหนัง	23
ระบบประสาท	23
การเปลี่ยนแปลงของร่างกายในทางลดลงหลังคลอด	24
ความอ่อนเพลีย	24
น้ำหนักลด	24
การเปลี่ยนแปลงของร่างกายในทางเสริม	24
การเปลี่ยนแปลงของเต้านม	24
กลไกการสร้างและหลังน้ำนม	27
การตกไข่และการมีประจำเดือน	28
การเปลี่ยนแปลงด้านจิตสังคมในระยะหลังคลอด	29
การปรับตัวต่อบทบาทมารดา	30
ความผูกพันและสัมพันธภาพ	31

สารบัญ

	หน้า
	32
บพที่ 3	33
พัฒนกิจของมารดาหลังคลอด	
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมารดาหลังคลอดและครอบครัว	
กระบวนการพยาบาลมารดาและทารกในระยะหลังคลอด	
การประเมินภาวะสุขภาพมารดาหลังคลอด	37
การวินิจฉัยทางการพยาบาลและการพยาบาล	38
การปฏิบัติการพยาบาล	42
วัตถุประสงค์ของการพยาบาล	42
กิจกรรมการพยาบาล	42
การประเมินผลการพยาบาล	57
บพที่ 4	
การพยาบาลมารดาหลังคลอด	
การประเมินสภาพมารดาหลังคลอด	61
ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลมารดาหลังคลอดตามแบบแผนสุขภาพ	61
หลักการพยาบาลมารดาหลังคลอดตามแบบแผนสุขภาพ	61
แบบแผนที่ 1 การรับรู้สุขภาพและการดูแลสุขภาพ	61
แบบแผนที่ 2 อาหารและการเผาผลาญสารอาหาร	62
แบบแผนที่ 3 การขับถ่าย	63
แบบแผนที่ 4 กิจกรรมและการออกกำลังกาย	64
แบบแผนที่ 5 การพักผ่อน นอนหลับ	66
แบบแผนที่ 6 สติปัญญาและการรับรู้	67
แบบแผนที่ 7 การรับรู้ตนเองและอัตมโนทัศน์	70
แบบแผนที่ 8 บทบาทและสัมพันธภาพ	70
แบบแผนที่ 9 เพศและการเจริญพันธุ์	75
แบบแผนที่ 10 การปรับตัวและความทนทานต่อความเครียด	86
แบบแผนที่ 11 คุณค่าและความเชื่อ	86

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 5	กรณีศึกษาการพยาบาลมารดาหลังคลอด	
	กรณีศึกษาที่ 1 มารดาหลังคลอดระยะ 24 ชั่วโมงแรก	91
	กรณีศึกษาที่ 2 มารดาหลังคลอดระยะ 48 ชั่วโมง	105
ดัชนี		121